

Právní forma je podstatným znakem obchodní společnosti. Její význam spočívá nejen v rozlišovací a informační funkci vůči třetím osobám, ale také dovnitř právnické osoby samé. Již v okamžiku rozhodnutí zakladatelů o budoucím založení obchodní společnosti má zvolená právní forma určující vliv na existenci společnosti, protože je stěžejní nejen pro způsob založení společnosti, ale také pro její organizaci, statutární orgány, ručení společníků nebo výši základního kapitálu. Nejedná se ale o neměnný znak společnosti. Z mnoha různých důvodů se pro společnost může během její existence stát výhodné, aby svou právní formu změnila. Obchodní zákoník proto společností umožňuje, aby změnila právní formu na jinou formu obchodní společnosti nebo na družstvo.

Těžiště této práce by měla představovat změna právní formy společnosti zejména z pohledu její platné procesní úpravy, přičemž by ale neměla být vytržena z celkového kontextu změny právní formy. Cílem této práce tedy není zpracovat úpravu změny právní formy komplexně, ale vyjádřit se k **problematice procesu změny právní formy** a s tím souvisejícím otázkám. Mojí snahou je především podat ucelený pohled na oblast práva společností, která jako celek dosud zveřejněna nebyla a tento pokus by tak mohl představovat vyplnění mezery v problematice přeměn obchodních společností. Záměrně na tomto místě užívám termín obchodních společností¹, kterým chci vyjádřit, že úprava změny právní formy družstva je z této práce, vzhledem k jejímu předepsanému rozsahu, záměrně vyňata.

V předložené diplomové práci jsem se pokusila shrnout proces změny právní formy jak tuzemské obchodní společnosti, tak také proces přeměny SE, a nabídnout tak ucelený pohled na tuto část materie přeměn společností. Jedná se o oblast velmi obsáhlou, která vzhledem k rozsahu této práce musela být nutně omezena na základní otázky: Jak je změna právní formy upravena? Jaké jsou souvislosti změny právní formy? Jak změna právní formy probíhá? Obsahuje úprava změny právní formy problematická ustanovení? Jak je upraven proces přeměny SE? Domnívám se, že jsem na tyto otázky odpověděla.

Úprava procesu změny právní formy obsažená v obchodním zákoníku je v podstatě komplexní. Její nevýhody plynou zejména z koncepce obchodního zákoníku, která způsobuje určitou nepřehlednost této úpravy a dále z dílčích nedostatků, které jsem se v této práci pokusila vytknout. Pokud bude přijat navrhovaný zákon o přeměnách společností je pravděpodobné, že většina problematických bodů z úpravy změny právní formy zmizí a materie změny právní formy bude navíc pozitivně rozšířena. I přesto by však měl být návrh zákona znovu revidován zejména v souvislosti s úpravou ukončení účasti společníka ve společnosti.